

ОРГАНЪ НА ДЕМОКРАТИЧЕСКИЯ СГОВОРЪ

СИЛА

Излиза всеки денъ. Урежда редакционен комитетъ. Адресъ: редакция „Сила“ - Варна

Абонаментъ: за цѣла година 300 лева. За 6 месеца 160 лева. За три месеца 80 лева. За обявления се плащатъ: първо до 3 публ. 150 на кв. см., за повече отъ 3 публ. по 1 лв. Официални по 150 кв. см. Пристав. 1 л. на дума.

Какво иска селото.

Нашата хубава, родина България е преди всичко земеделска страна. Болшинството отъ населението ѝ селско около 80%, па и това що е въ градовете е скоро пришло отъ селата и голѣма частъ отъ него се занимава пакъ съ земледѣлие и отраслитъ му.

При това положение стремлението на дружбашитъ да отдѣлятъ селото отъ града бѣ не само съ нищо неоправдано, но пакостно до прѣстѣпностъ.

При все това, тая прѣстѣпна агитация на хората на покойния Стамболийски, вършена систематически съ демагогскитъ цели на една пропита съ вражда съ словна политика е успѣла да всѣ едно недовѣрие у нашия селенинъ къмъ другитъ обществени организации наричани „градски адвокатски партии“, още повече че поради нечувания тероръ надъ хората на тия организации презъ гадинитъ на кървавия дружбашки режимъ, послѣднитъ за дълго врѣме сж прекъснали съ малки изключения връзкитъ съ селата и не сж имали възможностъ да премахватъ заблудитъ на престѣпната демагогия.

Обаче, миналия режимъ ако и да се кичеше съ прозвището „селско правителство“, фактически за за селенина не направи почти нищо. А на българския селенинъ ние дължимъ много, защото той е народа ни и неговото благоденствие е благоденствието на самата ни държава.

Селенина съ малки изключения у нас живѣе почти въ мизерия, макаръ че притежава земя, която използвана рационално би му дала възможностъ да преживява завиденъ животъ.

Въ нашия край болшинството отъ селенинъ иматъ срѣдно по 40—50 декара земя и бѣдствуватъ, защото храната, шо изкарватъ отъ нея не може да задоволи даже насжщия имъ хлѣбъ и се изхранватъ съ чужда работа.

Молба на всѣкъде е,

че населението се увеличава и земята вече не е достатъчна.

Нуждата отъ земя съвсемъ не е удовлетворена съ дружбашкия законъ за Т. П. С. защото нито имаме голѣми частни ступанства, нито обществени мѣри сж тѣй голѣми, щото да дадатъ всекому по-голѣми парцели земя, достатъчна за изхранването му.

Тогава какво остава?

— Нищо друго, освенъ да вървимъ по пътя на културнитъ страни въ Европа малки като насъ, но съ богато селско население. Тия страни сж: Дания, Холандия, Швейцария, Чехия и пр. И тамъ хората иматъ само по 20—30 декара земя, но си живѣятъ по-богато. Защо това?

— Защото тамъ отъ тия 20—30 декара съ изкуствено наторявана, съ хубаво обработване, съ сѣне такива култури, които на малко земя даватъ скжпи плодове, съ машинарии, съ задруженъ трудъ, чрезъ кооперацията, съ ефтини кредити, съ добръ уредни пжтища и села въобщо сж добра просвѣта — селенина добива достатъчно, за да преживява добръ и човѣшки животъ.

Не трѣбва ли ние да почерпимъ поука отъ тия народи?

Врѣме е и часъ по скоро това да стане, защото това иска нашето село отъ насъ, хората на мисълта и ржководството.

Нашето село иска преди всичко миръ, спокойствие и законностъ, защото всѣ какви войни, мятежи и пр. засѣгатъ най-напрѣдъ селенина. Даже послѣднитъ комунистически движения се понесоха отъ селото; то даде неизброими жертви и се разсипа, а пролетарскитъ водители и градскитъ имъ привърженици или се укриха и избѣгаха, или спокойно си пиеха кафетата и чакаха селенинъ да докаратъ комуната и въ градовете.

Селото не иска и съсловна борба, защото тя насажда враждата между него и града и въ тая вражда пакъ то е, което страда.

Селото иска преди всичко истински народни дѣйци и общественици, които да не го развращаватъ, да не го заблуждаватъ, да не гжделичкатъ болкитъ му само, а да го възпитаватъ искрено, да го улжватъ бащински и да лѣкуватъ болкитъ му.

Нашия селенинъ е съ добра душа и отзивчивъ, на всѣко добро дѣло, но той е толкова маменъ и заблуждаванъ, че е станалъ твърде недовѣрчивъ.

Той има нужда отъ учители и за дѣцата си, и за възрастнитъ, които да не му пълнятъ главата съ разрушителни идеи, а да му вдѣхнатъ още отъ училище любовъ къмъ ближния, къмъ родината, къмъ труда и къмъ истината, да го улжватъ къмъ модернизирание, на поминъка и къмъ общото благоустройство на селото.

Затова селото иска: общественици искрени, учители съвѣстни, техници агрономи, ветеринари и лѣкари да го напжтватъ и приготватъ за по-добъръ животъ и благодѣнствие при своитъ 40—50 декари.

Селото иска добри пжтища и благоустройство, кооперации, ефтинъ кредитъ и въобщо по голѣми грижи за да достигне холандското, данското и пр. села на напреднали народи. Това трѣбва да му даде демократическия сговоръ и нека върва, че ще се трѣгне въ тая посока.

Р. Василевъ

Главенъ редакторъ на вѣстника ни отъ брой 1 до бр. 5 включително бѣ г. Хр. Ал. Божковъ. За такъвъ отъ брой 6 до бр. 10 ще бжде г. Ради Василевъ. Презъ всѣки петъ броя този постъ ще се заема отъ всѣки единъ членъ отъ редакцион. комитетъ който се състои отъ г. г. Хр. Ал. Божковъ, Р. Василевъ, Ж. Желябовъ, Ник. Кр. Мирски, Вес. В. Поповъ, Н. Николевъ и Ст. В. Поповъ.

Една светла годишнина Въ недѣля, на 21-й того, македонската емиграция въ града ни, ще чествава годишнината отъ героичната смъртъ на македон. боеводи Любомиръ Весозъ и Илия Кушевъ, първия отъ които падна прѣдъ вратитъ на славното Крушево, а втория при брѣ олетъ из легендарния Вардаръ, прѣзъ мѣсець Септември миналата година. По този случай, Макед. млаз. д-во „Бр. Миладинови“ готви тържествено траурно утро, програмата за което ще се оповѣсти допълнително.

Ноелъ Бъкстонъ и Т. П. Конвилъ — Евансъ.

Угнетенитъ племена и Обществото на Народитъ Малцинствата въ Европа.

(Продължение отъ бр. 4)

Чехитъ сж позволили на нѣмцитъ да издържатъ своя университетъ въ Прага, който се даже субсидира отъ правителството. Нѣмцитъ иматъ въ Прага и две технически училища, 72 отъ 194-тѣ средни училища въ Чешко, и три индустриални училища, при 15 чешски.

Не може да се каже, сжщо то и за Югославия. Тамъ договора за малцинствата е мъртва буква. Присъжстанието на четирисотитъ хиляди бѣжанци въ България, болшинството избѣгали отъ Македония, не говори въ полза на едно добро управление въ Южна Сърбия. Изпълнителния комитетъ и а Македонската колония въ България се отнесе до обществото на Народитъ. Изнесоха се на яве натиснителнитъ и терористични мѣрки на сръбското правителство, за да спечели послѣднитъ избори, и се представиха неоспорими доказателства за побойща и затвори на много българи. Това преследвание е продължило и подиръ изборитъ, по причина на успехитъ на комуниститъ, което се е претѣлжувало като противосръбско движение.

Множество терористични плакарди, които бѣха окачени по общественитъ мѣста, сведоцеха за тревожното състояние на страната. Всички тия които не посрещаха благосклонно сръбскитъ методи на претопяване биваха преследвани отъ войската и избивани като разбойници. На провинитъ се предлагаше прошка, подъ условие да се предагатъ на властѣта, само че тая прошка се уговареше съ множество менното явяване на бѣглеца се последваше отъ ужасни беди, не само нему и на семейството му, но и на селото гдето е живялъ. „Бунтовника“ се преследваше и убиваше, семейството му се пращаше въ заточение и цѣлото село се изселваше често другаде, само ако се докажеше че сж му дали подслонъ и храна.

Изглежда, че сѣрбитъ не сж могли да забравятъ насилническитъ арѣяна, които съ векове сж прекарали подъ турско владичество, та за това трудно е за тѣхъ да изпълнятъ както това правятъ чехитъ, задълженията си спрѣмо малцинствата въ своята държава.

Единствената надежда на жителитъ отъ Сръбска Македония е да имъ се даде автономно управление. Ако това не стане, не само че сносно управление за малцинствата нѣма да има, но и самото бждаване на Югославия като държава е застрашено. При сформироването на Югославия като отделна държава сѣрбитъ дадоха тържествено обещание, че ще дадѣтъ автономно управление на Хърватитъ и Словенитъ. Изчезването на Югославия ще бжде една стѣпка къмъ идеала, който се подѣржа въ Хърватско за съединението на Югославия съ България, та да могатъ южнитъ спаяли да образуватъ една цѣлостъ вътрѣ въ една голѣма федеративна държава.

Рекорда на Гърция е тѣй лошъ, както тоя на Сърбия, Чуждѣто население въ Гръцка Македония страда наравно съ населението въ Тракия. За всичко това свидетелствава сж-

ществуванieto на военно положение въ тия области, па и настойчивитъ искания на българи и турци да имъ се възвръне доброто управление което бѣше възведено отъ междусъюзнишката администрация въ Тракия презъ 1919 година, преди грѣцкото нашествие тамъ по силата на Севърския договоръ. Съ предаването Западна Тракия на Гърция се причинява голѣма пакостъ на тамошното население, и се създава сериозна опасностъ за бждаща война; понеже на България се пресича пътя за Бѣло море.

Заедно съ настаняването на Гърцитъ въ тракия презъ 1920 год., много хиляди хора се принудиха да си оставятъ домоветъ и да търсятъ подслонъ въ България. Българскитъ училища, черкви и други културни заведѣния бидоха затворени, а Българскитъ учители, свещеници, лекари и адвокати исплъдени. Droit administrator бжководното начало. Преодаваше една система отъ произволни арести, и тежки наказания се налагаха за обвиненния фалшиви и фантастични. Насилия се зачисляваха младежи българи въ грѣцката войска и пращаха на мало азийския фронтъ, макаръ че посланишката конференция осъди тая постѣпка като незаконна. Конференцията за становището, че понеже Севърския договоръ не беше още ратифициранъ, Гърция не е имала суверенно право въ Тракия, и че даже ако тя е била законна притежателка на тая област, пакъ единъ периодъ отъ две години е трѣбвало да измине, за да се даде право на туземцитъ жители за да се заселятъ окончателно, както предвижда договора за малцинствата между Гърция и главнитъ съюзни държави.

Повече отъ съмнителни са данните за числеността на грѣци, българи и турци въ Тракия представени отъ г. Венизелосъ въ Санъ Ремо, където той успешно предави претенции за тая област. Обикновено грѣцитъ считатъ помацитъ, българи—мюсюлманитъ, за турци, а българитъ патриархиститъ за грѣци. Щомъ така се манипулира съ тия цифри, болшинството въ источна Тракия ще излезе грѣцко, до като въ западна тракия турцитъ са въ неосторимо болшинство. Българскитъ претенции върху западна Тракия се основаватъ на факта, че споредъ турското преброяване отъ 1910 год., българитъ и помацитъ въ тая областъ са били 227,000, а грѣцитъ 193,000. А щомъ грѣцкитъ претенции върху источна тракия сж успешно установени, предаването на западната частъ ба логично и неизбежно.

Около една трета отъ малката българска нация отъ едно население петъ милиона се състои отъ вънкашници (onliuclens) които мирния договоръ е оставилъ подъ чужда властъ. Старата родина е препълнена съ бжжанци не по малко отъ 400,000 души, ето защо глупаво е да се мисли че такова несправедливо разрешение е окончателно.

Пояснимо е какъ неохотно малкитъ държави — победителки биватъ заставяни да подписватъ договори съ което поематъ задължения да защитатъ правата на малцинствата, а отъ друга страна не е никакъ зачудене. (слѣдва)

Водни ХРОНИКА.

Синдикати в Варненско.

Използване водната енергия — по-вече от 3 хил. конски сили. Усилване осветлението, трамваи.

(Сведения от секционния инженер по водитъ)

Извѣсно е, че варнен. окръженъ съветъ бѣ възл. решение за образуване на воденъ синдикатъ за използване пада на водата, който ще се образува надъ гебедженското езеро следъ изкопането канала между гебедженското и варненското езера.

Отъ този падъ ще се използватъ около 100 конски сили водна енергия, частъ отъ която ще се обърне вѣ електрическа и ще послужи за осветление на селата Авренъ, Девня, гара Синделъ и Гебедже. А по-големата частъ отъ водната енергия, за движение на модерна мелница отъ 4 валца.

Всички планове по образуването на синдиката сж приготвени и се очаква отъ София да се даде по-нататъшенъ ходъ.

Синдикатътъ се именува „Буджака“. Така образуванъ този синдикатъ, той ще влезе като членъ вѣ бъдещия голѣмъ воденъ синдикатъ, който си поставя за целъ най-рационалното използване на водитъ отъ девненскитъ извори между технитъ нива и нивото на Черно море. Той ще добие една енергия отъ 1000 до 1100 миминални конски сили. Тази водна енергия обърната вѣ електрическа ще служи за движение на всички девненски мелници и отчасти ще може да се препраща вѣ гр. Варна за усилване електрич. осветление.

Другъ воденъ синдикатъ, който ще има за целъ: 1. корекция на рѣка Камчия отъ устието ѝ до границата на шуменски окръгъ и 2. напраата на единъ баражъ резервоаръ на Луда Камчия надъ с. Ченге, и отъ който може да се добие една водна енергия отъ 2400 конски сили.

Тази енергия обърната вѣ електрическа ще може да задоволява нуждитъ на околното население и половината отъ нея да се изпрати вѣ гр. Варна за усилване електрич. осветление и за трамваи.

Очаква се инж. отъ София, който съвмѣстно съ варненския секционенъ инженеръ по водитъ да отидатъ на самото мѣсто и започнатъ процедурата по образуването на синдиката.

Кмета на града г. Христо Ко, Мирски наредна предъ голѣмо публично събрание вѣ квартала Сесъ севмесъ е дава отчетъ за дейността на тричленната комисия отъ 9 ъ юни насамъ. Сесъ севмесъ доволни отъ дейността на тричленната комисия сж декларирали, че тѣ ще поддържатъ и за напредъ изпитанитъ си общински водачи

Тричленната комисия е държала вчера постановление за отпускане безплатно ябълки на д-во „Взаимна помощ“, вѣ което влизатъ женитъ и сирацитъ на убититъ вѣ войнитъ офицери.

Общинския театръ приготвява усилено и на 18 т. м. Четвъртъкъ ще представи за пръвъ пѣтъ вѣ Варна известната пиеса на Фулда „МАСКА РАДЪ“ — вѣ четири действия изъ живота на висшето общество.

Младежката група при обедин. народно-прогр. партия вѣ града ни, свиква събрание на членоветъ си, вѣ петъкъ, 19 того, 7 ч. сл. пл., вѣ клуба на партията.

Неявилитъ се на това събрание безъ предварително уважени отъ секретарията причини, ще бждатъ изключени.

продажбата на хранитъ отъ житната борса става вече съ търгъ, а не съ посредници.

На 15 т. м. 7 часа вечерта се откри най-тържественно чирашки курсъ при Варненската търговско-индустриална камара съ речъ отъ председателя на камарата г. К. Геновъ

При откриването присъстваха кмета на града, председателъ на училищито настоятелство и представителитъ на еснафскитъ сдружения. Взеха думата и г-де Хр. Мирски, Йв. Кефизовъ, Н. Славовъ, Пер. Георгиевъ и Б. Сакъзовъ.

На 4 ноември т. г., вѣ София се свиква на заседание националния съвѣтъ на Макед. емигр. организ., прѣтъ който национ. комитетъ ще даде отчетъ за досегашната си дейностъ.

Оперно-оперетния театръ вѣ града ни ще представи вѣ зала „Съединение“ тази вечеръ за втори пѣтъ българската опера „Камеи и Цена“

БОРСА

София 16 октомври 1923 год.

Швейцария	1825	1835
Ню Йоркъ	101	101.70
Лондонъ	459	464
Парижъ	616	620
Италия	466	468
Цариградъ	59.50	59.80
Ромжния	47.50	48
Германия	—	—
Прага	306	307.50
Виена	0.14	—
Буда-Пеща	—	—
Холандия	—	—
Югославия	120	—
Белгия	510	5.5

Последенъ часъ Ще стане ли коалицията.

Колебанията на широкитъ социалисти. Резолюцията имъ. Прѣкъсване на преговорите.

София 16 октомври. Тази заранъ излезе резолюцията на широкитъ социалисти.

По принципъ тѣ ще приематъ компромиса съ демократ. сговоръ, ако последватъ наново разговори на достъпна база, която широкитъ социалисти предвиждатъ по-рано.

Тази резолюция ще бжде публикувана вѣ партийния имъ органъ, безъ обаче да е съобщено съдържанието ѝ на Сговора.

Висшия партиенъ съветъ на широкитъ социал. предоставя на цанстралния комитетъ да направи нужното.

София, 16 октомври. Вѣ политическитъ кръгове вѣ София се стремятъ и правятъ усилия да се постигне едно разумно и спокойно разбирателство по коалицията, като се изоставятъ на страни всички дрязги и частно партийни интереси.

София 16 октомври. Изпълнителния комитетъ на демократ. сговоръ днесъ продължи разпредѣлението на мандатитъ вѣ листитъ. Това разпредѣление веднага ще бжде изпратено до околийскитъ бюра.

Слуховетъ за нози преговори не почиватъ на никакви основания

София, 17 окт. Центр. управително тѣло на демокр. сговоръ направи всички възможни отстъпки, за да се постигне коалицията.

До снощи трѣбваше да се получи положителенъ или отрицателенъ отговоръ.

Широкитъ социалисти дадоха уклончивъ отговоръ и като така, **то фактически преговорите за коалицията се считатъ за прекъснати** отговорността за това носятъ широк. социалисти.

Вѣ изборната борба дветъ партии ще запазятъ помежду си досегашнитъ коректни и лоялни отношения.

София, 16 октомври. Министерството на правосъдието е издало апелъ къмъ гражданитъ които сж станали жертва на лица заемащи разни отговорни длѣжности презъ земл. режимъ да покажатъ ония които сж ги изчудвали или да съобщаватъ за незаконно заботателитъ до прокурора или до надлежната комисия. Министерството готви законъ съ който лицата които сж били принудени да даватъ рушветъ се освобождаватъ отъ наказание.

София, 16 септ. Сръбско бълг. конференция вѣ вчерашното си заседание е разгледада въпроса за поданството. Поради голѣмитъ различия въпроса ще създаде голѣми мъжнотии на конференцията.

Днесъ се очаква да пристигне пѣлн. мръ г. Ракичъ, който ще донесе инструкции на югосл. правителство по реквизициитъ и останалитъ въпроси.

Днесъ се разглежда проектодоговора за екстрадицията.

Букурещъ, 16 октомври. Тукъ пристигнаха 30 български комунисти, минали границата на нѣколко мѣста. Тѣ сж вѣ обществената безопасност и сж вѣ много мизерно положение.

Парижъ 16 октомври. Най-късно до 15 дни Бавария ще започне въоръжена борба съ Саксония и Тюрингия, които разчитатъ на комуниститъ отъ север. Германия. Това ще бжде сигналъ за започване на гражданска война и разпадане на Германия.

Вѣ Бавария националиститъ разполагатъ съ 300 хил. войска добре въоръжена. Баварскитъ фашисти сж разположени вѣ дълбочина покрай северната граница и се готвятъ да тръгнатъ за Берлинъ, ако тамъ стане опитъ за съветска република.

Баварцитъ ще влезатъ вѣ стѣлкновение съ комунистическитъ ядра, разположени на една линия, която раздѣля цѣла Германия на две части.

Комуниститъ искатъ да запазятъ връзкитъ си съ Москва, отдѣто чакатъ парична помощъ.

Букурещъ, 16 октомври. Вѣчера по обѣдъ се откриха камарата и сената съ тронна речъ отъ краля, вѣ която той като изложи законопроектитъ, които ще се гласуватъ вѣ настоящата сесия, спря се на финансовото положение на страната.

Той заяви, че въпреки лея да е падналъ, то единъ урегулиранъ и уравновесенъ бюджетъ и съ сбщи усилия финансовото положение на Ромжния ще се подобри.

Отношенията съ съседитъ сж много добри особено последната година и краля се надява, че при една абсолютно мирна политика тѣ ще се подобрятъ повече.

Веднага следъ откриване на камарата се състоя заседание на болшинството, вѣ което мръ председателъ г. Братияну направи изложение по вътрешното положение и заяви, че правителството се ползува съ абсолютното доверие на краля. Докладва още и по министерската криза.

Болшинството гласува абсолютно доверие на кабинета. Вероятно министритъ Костантинеску и ген. Войтияну ще излезатъ отъ кабинета.

ЕЛИАСЪ КОЕНЪ

хирургъ зболекаръ
СЕ ПРЕМЕСТИ на ул. „МАРИЯ ПУИЗА“, № 8,
до аптеката Гюлмезовъ.

КИНО ПРОШЕКЪ

ДНЕСЪ ПОЧВА

1-ва серия

7 части

Отъ ЛЮБОВЪ

PAR AMOUR

или

Фамозния Китаецъ

съ прочутата ПИРЛЪ УАЙТЪ

Отъ най-новия американски художественъ сериенъ филмъ. — Начало вѣ 7 1/2 и 9 часа.

Печатница „ГУТЕНБЕРГЪ“ — Варна, телеф. 308.

Искайте отъ всички будки и вѣстникопродавачи новия в. Сила.